

Bruksela, 13 lipca 2022 r.
(OR. en)

11329/22
ADD 1

ENV 745
MAR 146
RECH 441
RELEX 1010
ONU 103

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	12 lipca 2022 r.
Do:	Sekretariat Generalny Rady
Nr dok. Kom.:	COM(2022) 342 final
Dotyczy:	ZAŁĄCZNIK do zalecenia dotyczącego decyzji Rady upoważniającej do podjęcia w imieniu Unii Europejskiej rokowań dotyczących międzynarodowego porozumienia w sprawie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 342 final - ANNEX.

Załącznik: COM(2022) 342 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 12.7.2022 r.
COM(2022) 342 final

ANNEX

ZAŁĄCZNIK

do

zalecenia dotyczącego decyzji Rady

**upoważniającej do podjęcia w imieniu Unii Europejskiej rokowań dotyczących
międzynarodowego porozumienia w sprawie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi**

ZAŁĄCZNIK

WYTYCZNE NEGOCJACYJNE DOTYCZĄCE MIĘDZYNARODOWEGO POROZUMIENIA W SPRAWIE ZANIECZYSZCZENIA TWORZYWAMI SZTUCZNYMI

- 1) W ramach międzyrządowego procesu określonego w rezolucji 5/14 przyjętej podczas piątej sesji Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP, który stanowi globalne forum negocjacyjne, Komisja przystąpi do negocjacji dotyczących międzynarodowego porozumienia w sprawie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi¹ (zwanego dalej „porozumieniem w sprawie tworzyw sztucznych”).
- 2) Komisja, w imieniu Unii Europejskiej, dąży do osiągnięcia kompleksowego wyniku negocjacji, obejmującego cele i zasady przedstawione poniżej.
- 3) W porozumieniu w sprawie tworzyw sztucznych zostaną określone prawnie wiążące i niewiążące podejścia dla jego stron służące zmniejszeniu zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi oraz zwiększeniu ogólnej równoważoności i obiegu zamkniętego tworzyw sztucznych z perspektywy cyklu życia. Dokładny zakres przewidywanego międzynarodowego porozumienia nie jest jeszcze znany, ale w mandacie międzyrządowego komitetu negocjacyjnego podkreślono, że powinno ono obejmować środki dotyczące całego cyklu życia tworzyw sztucznych, w tym projektowania, produkcji, zużycia i gospodarowania odpadami, uwzględniając wytwarzanie surowców wtórnych.
- 4) Zobowiązania należy ująć, także w preambule porozumienia w sprawie tworzyw sztucznych, w postaci szeregu ogólnych celów, zasad i, w stosownych przypadkach, zadań mających na celu zwiększenie równoważoności i obiegu zamkniętego produkcji i zużycia tworzyw sztucznych oraz gospodarowania odpadami tworzyw sztucznych w celu ochrony, odbudowy i promowania zrównoważonego wykorzystania ekosystemów lądowych i morskich, ochrony oceanów, mórz i zasobów morskich oraz wykorzystania ich w sposób zrównoważony na potrzeby zrównoważonego rozwoju, zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych związanych z tworzywami sztucznymi, jak również zapewnienia wzorców zrównoważonej konsumpcji i produkcji, w tym zrównoważonych poziomów produkcji i zużycia tworzyw sztucznych oraz w razie potrzeby zakazu lub wycofywania materiałów i produktów. Zasady te powinny obejmować:
 - uznanie projektowania z myślą o obiegu zamkniętym i zrównoważoności za podstawę unikania odpadów i zapewnienia długotrwałych/trwałych produktów z tworzyw sztucznych, które można łatwo ponownie wykorzystać lub poddać recyklingowi wysokiej jakości (na przykład wspieranie włączania tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu do nowych produktów);

¹ Określenie to oznacza porozumienie w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów i pozostaje bez uszczerbku dla nazwy, którą sygnatariusze porozumienia ostatecznie wybiorą, np. konwencja, traktat lub porozumienie.

- skoncentrowanie się na tworzywach sztucznych, z których pochodzi większość wytwarzanych odpadów i zanieczyszczeń (w tym zanieczyszczeń mórz) i które potencjalnie można by zastąpić bardziej trwałymi i zrównoważonymi produktami, produktami o mniejszym wpływie na środowisko lub innymi materiałami (w przypadku których wpływ cyklu życia jest mniejszy);
- wyeliminowanie związków i dodatków do tworzyw sztucznych, które zagrażają ich zrównoważoności i obiegowi zamkniętemu, w tym oksydegradowalnych tworzyw sztucznych i niebezpiecznych dodatków (takich jak substancje na bazie ołowiu i kadmu, środki zmniejszające palność, ftalany, PFAS);
- zwrócenie szczególnej uwagi na skutki stosowania mikrodrobin plastiku, które są bezpośrednio emitowane w formie biodostępnej dla organizmów i nie mogą być usunięte, gdy już znajdują się w środowisku, a także konieczność wyeliminowania celowego stosowania mikrodrobin plastiku w różnych produktach, w przypadku gdy dostępne są rozwiązania alternatywne, oraz rozwiązanie problemu niezamierzonego uwalniania mikrodrobin plastiku;
- uznanie potrzeby zapewnienia właściwego gospodarowania obiegiem zamkniętym i ogólnych korzyści dla środowiska wynikających z zastosowania biopochodnych i biodegradowalnych tworzyw sztucznych, mimo że stanowią one jedynie niewielki procent tworzyw sztucznych na rynku światowym;
- zasadnicze znaczenie selektywnego zbierania odpadów tworzyw sztucznych jako sposobu na uczynienie bezpiecznej dla środowiska gospodarki odpadami, w tym recyklingu, opłacalną oraz na poprawę ogólnego gospodarowania odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami;
- uznanie, że społeczeństwo (za pośrednictwem podatników) i środowisko nie powinny ponosić zewnętrznych kosztów gospodarowania odpadami tworzyw sztucznych, zbierania śmieci i zanieczyszczania środowiska, oraz że należy stosować systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta w celu zapewnienia, aby koszty te ponosiły podmioty wprowadzające na rynek tworzywa sztuczne lub produkty zawierające tworzywa sztuczne;
- wdrożenie hierarchii postępowania z odpadami, w której najwyższym priorytetem jest dłuższe wykorzystywanie, ponowne wykorzystywanie i zapobieganie powstawaniu odpadów, ze szczególnym naciskiem na środki na rzecz ograniczenia ilości odpadów w przypadku kluczowych produktów oraz na walkę ze śmieciami, w tym w środowisku morskim;
- porozumienie, zgodnie z którym przemieszczanie odpadów tworzyw sztucznych powinno wymagać zobowiązania, że kraj/instalacja przeznaczenia jest w stanie zarządzać odpadami, przetwarzać je i poddawać recyklingowi zgodnie z wysokimi standardami, w stosownych przypadkach z poszanowaniem porozumienia bazylejskiego.

W celach należy uwzględnić: i) prawo do czystego i zdrowego środowiska uznane przez Radę Praw Człowieka ONZ, ii) solidarność międzynarodową, iii) terminowe dzielenie się danymi, wskaźnikami, ocenami i informacjami na temat produktów i materiałów, iv) odpowiednie i usprawnione krajowe/regionalne i globalne

monitorowanie postępów, sprawozdawczość i weryfikację, v) wsparcie badań, ocen i wiedzy oraz umożliwienie społeczeństwu dostępu do zweryfikowanych i aktualnych informacji, ich wykorzystania i zrozumienia, a także vi) potrzebę zajęcia się ścisłymi powiązaniem między zdrowiem ludzi, zwierząt i zdrowiem środowiskowym. Pracom powinna przyświecać zasada równości, w tym poprzez podejścia uwzględniające niepełnosprawność oraz ukierunkowanie na aspekt płci.

5) Porozumienie w sprawie tworzyw sztucznych powinno również zawierać postanowienia określające:

- ramy instytucjonalne;
- zasady tworzenia przyszłych przepisów;
- monitorowanie, publiczne udostępnianie danych, mechanizmy zgodności i odpowiedzialności na wszystkich etapach cyklu życia: i) surowców do produkcji tworzyw sztucznych; ii) produkcji tworzyw sztucznych i produktów z tworzyw sztucznych, w tym projektowania; iii) konsumpcji/używania produktów z tworzyw sztucznych; iv) gospodarowania odpadami, śmieciami z tworzyw sztucznych i zanieczyszczeniem mikrodrobinami plastiku;
- zobowiązania i odpowiedzialność poszczególnych krajów, jak również podejście przewidujące zaangażowanie całej administracji rządowej/międzysektorowe podejście prowadzące do lepszej mobilizacji wszystkich kompetencji i zasobów, a także spójności w zapobieganiu zanieczyszczeniu tworzywami sztucznymi, zmniejszaniu ilości wytwarzanych odpadów tworzyw sztucznych, przejściu na zrównoważoną konsumpcję i produkcję oraz reagowaniu na szczeblu globalnym, regionalnym, krajowym i wspólnotowym/lokalnym oraz
- wsparcie finansowe, pomoc techniczną i budowanie zdolności mające na celu:
 - skuteczne wdrożenie porozumienia w sprawie tworzyw sztucznych i związanych z nim zobowiązań oraz
 - usprawnienie krajowych i regionalnych mechanizmów zapobiegania zanieczyszczeniu tworzywami sztucznymi, monitorowania, danych, wskaźników, sprawozdawczości i weryfikacji, gotowości i reagowania (w tym międzyagencyjnych i międzysektorowych mechanizmów koordynacji);
 - postanowienia dotyczące przetwarzania odpadów tworzyw sztucznych poprzez wdrożenie środków takich jak systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta, nakładające ciężar na zanieczyszczających, a nie tylko na podmioty publiczne lub instytucje finansowe

nierozzerwalnie związane z powyższymi kategoriami postanowień lub ze skutecznością porozumienia w sprawie tworzyw sztucznych w świetle jego ogólnych celów i zasad.

- 6) Porozumienie w sprawie tworzyw sztucznych powinno mieć na celu określenie istotnych postanowień i zobowiązań, zwłaszcza w kluczowych obszarach wskazanych powyżej, a także wytyczenie kierunku przyszłych negocjacji, m.in. za pomocą załączników lub protokołów. Prawnie wiążące przepisy mogłyby być uzupełnione niewiązącymi przepisami (takimi jak wytyczne, normy i deklaracje).
- 7) Wszystkie państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych i regionalne organizacje integracji (gospodarczej), którym jej państwa członkowskie przekazały kompetencje w sprawach związanych z postanowieniami porozumienia, powinny mieć możliwość przystąpienia jako strony do porozumienia w sprawie tworzyw sztucznych lub któregośkolwiek z protokołów do niego. Komisja powinna zapewnić, aby przyszłe porozumienie w sprawie tworzyw sztucznych zawierało odpowiednie przepisy, wzorowane na przepisach zawartych w ostatnich wielostronnych umowach środowiskowych, umożliwiające Unii stanie się jego umawiającą się stroną. Należy również poczynić szczegółowe ustalenia dotyczące współpracy z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi i zainteresowanymi stronami pozarządowymi.
- 8) Należy również rozważyć okresy przejściowe na wdrożenie oraz związane z tym wsparcie wdrażania, mając na uwadze zwłaszcza potrzeby krajów o niskim i niższym średnim dochodzie.
- 9) Komisja będzie reprezentować Unię w międzyrządowym Komitecie negocjacyjnym odpowiedzialnym za opracowanie porozumienia w sprawie tworzyw sztucznych, zgodnie z rezolucją 5/14 Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP, oraz we wszelkich organach przygotowawczych lub powiązanych.
- 10) Komisja powinna dążyć do zapewnienia spójności porozumienia w sprawie tworzyw sztucznych z odpowiednimi przepisami i politykami Unii, a także ze zobowiązaniami Unii wynikającymi z innych stosownych porozumień wielostronnych.
- 11) Komisja powinna prowadzić negocjacje zgodnie z odpowiednimi obowiązującymi przepisami Unii.